პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ნელიწადი მეშვიდე

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების — და სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კაბოს (ყოფ. დიდი მთავრის) ტ. № 68, მეოთხე სართული
რედაქციაში საქმისათვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე, გარდა კვირა-უქმეებისა დილის 10 საათიდან ღამის 12 საათამდე.
) რედაქტორის 14—76
ტელეფ.) მდივნის 10—58
) ღამის მორიგეს 13—80.

მთავარი კანტორა
თბილისი რუსთაველის პრ. № 34, ტელეფონი № 8—81.
ხელისმოწერის ფასი:
მუშა-მოსამსახურეთათვის, გლეხების, წითელ-არმიელების, მოწყალების და მასწავლებლებისათვის—1 მან., დანარჩენებისათვის—1 მან. და 30 კაპ.
განცხადებები:
საქართველოს ფარგლებში— ტექსტის ერთ სტრიქონი 80 კ. ნონპარელი სტრიქონი, ტექსტის ბოლოს—1 მ. 60 კ.; საქართველოს გარეთ—ტექსტის ერთ სტრ.—1 მ. 50 კ., ტექსტში—3 მ.; განმეორებადი გარდა განცხადების ფასისა იხდის 10%; საქალაქო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ხუთჯერ ტექსტის შეუცვლელად-შეიძლება შეთანხმებით. მთ. კანტორაში განცხადებები მიიღება 9—3½ ს., 3½ ს. შემდეგ განცხადება ეღირება 20%-ით მეტი. საფოსტოდ-რო განცხადებები—15 და 20 მ.

დღიური

— ბელგიელ ტრამვაელთა გაფიცვა გრძელდება.
— საბჭოთა დელეგატების გამოსვლა საერთაშორისო კოოპ. კონგრესზე.
— ლატვიის და ლიტვის გარეშე ნაციონალ ბირთვის თათბირი.
— ლიტვის სამხ. სასამართლომ სრულიად დანჯა - გადაუწყვიტა კომუნისტ დეპუტატის.
— ახალი მთავრობის შედგენა საბერძნეთში.
— ჩინეთ - იაპონიის კონფლიქტის მოგვარება.
— წყალდიდობა ვლადივოსტოკის რაიონში.
— ახალი მიწისძვრა ფერგანაში.

პარასკევი, 19 აგვისტო 1927 წ. — ყოველდღიური გაზეთი — ფასი 5 კაპ. № 187 (1932)

მუშათა-მოსამსახურეთა კონტროლი

(თბილისის საბჭოს საანგარიშო კამპანიის გამო)

ათ აგვისტოდან მიმდინარეობს საანგარიშო კამპანია თბილისის საბჭოს მუშობის შესახებ. გარდა ამისა, რომ ამ კამპანიას დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობა ექნება ერთ-ერთი უდიდესი ადმინისტრატიულ-სამეურნეო ორგანიზაციის—თბილისის საბჭოს შემდგომ მუშაობაში, ის საყურადღებოა სხვა მხრივაც.

დღემდი ნებისმიერ საბჭოების მუშაობის პრაქტიკამ თითქმის არ იცოდა საანგარიშო კამპანია საარჩევნო კამპანიის გარეშე. პირველიც და მეორეც ბევრ შემთხვევაში ერთ და იმავე ფიზიკურ სწარმოებდა. ბევრი ამომრჩეველთაგანი მხოლოდ ერთხელ თუ მოისმენდა ანგარიშს იმის შესახებ, თუ რა გააკეთა მის მიერ წარგზავნილ დეპუტატებმა საბჭოში.

თავისთავად ცხადია, რომ მუშობის ამგვარი წესი იწვევდა მთელ რიგ უარყოფიან შედეგებს. საბჭო მოკლებული იყო ფართე მრომელი მასის კონტროლს, მუშობის პროცესში ამომრჩეველებში იბადებოდა მოთავალი ახალი და გადაუდებელი საკითხები, რომელთა შესახებ საბჭომ ხშირად არც კი იცოდა, ანგარიშის ჩაუბარებლობა უნებლიეთ ჰქმნიდა ფსიქოლოგიურ ატმოსფერას მოდუნებული მუშობისათვის აღვივებდა ბიუროკრატიზმს. საქმის გაჭიანურებას და ასუსტებდა მასის აქტიურ მონაწილეობას საბჭოს მუშობაში.

თბილისის საბჭოს მიმდინარე საანგარიშო კამპანიამ უკვე ცხადყო, რა დიდი მნიშვნელობა აქვს საბჭოს მუშობის შესახებ ამომრჩეველთა წინაშე პერიოდულად საანგარიშო მოხსენებებით წარდგომას. მუშა-მოსამსახურეთა კრებებს ანგარიშის მოსმენის შემდეგ გამოაქვთ მთელი რიგი პრაქტიკული წინადადებებისა, რომელნიც მდიდარ მასალას მისცემენ საბჭოს თავის შემდგომი მუშობის წარსამართავად.

თბილისის საბჭო, როგორც უკვე ვთქვეთ. არის უდიდესი სამეურნეო და ადმინისტრატიული ორგანიზაცია. ის ემ საზურება საქართველოს პროლეტარიატის ყველაზე უფრო ძლიერ და კომპაქტიურ მასას, ის საბჭოთა საქართველოს დანარჩენ საბჭოებთან შედარებით ძლიერია, მატერიალურად და ეკონომიურად, მისი მუშობა ბევრ შემთხვევაში მაგალითია სხვა საბჭოებისათვის. ამიტომ თბილისის საბჭოს ბუნებრივად დანარჩენ საბჭოებზე მეტი მოეთხოვება.

გარდა მუშა-მოსამსახურეთა ყოფაცხოვრების გამაუმჯობესებელი ღონისძიებებისა, გარდა კომუნალურ მშენებლობისა, ქალაქის ეკონომიურმოსახლეობისა. რა ვოლიუციონური კანონიერების დაცვისა და სხვა, თბილისის საბჭოს წინაშე უნდა დაისვას საკითხი იმის შესახებ, რა გააკეთა მან პარტიისა და ხელისუფლების მიერ წამოყენებულ მიმდინარე მთავარ ამოცანათა მოსაგვარებლად.

კერძოდ ამომრჩეველებმა უნდა იცოდნენ, როგორია თბილისის საბჭოს მუშობა ბაზრის მოწესრიგების საქმეში, რა ნაბიჯები გადასდგა მან დირექტივის გასატარებლად ფასების დაკლების შესახებ? ან მიმართულებით თავის დროზე თბილისის საბჭომ მნიშვნელოვანი მუშობა ჩაატარა. ამ მუშობის შესახებ კიდევაც იწერებოდა ჩვენს ჟურნალ-გაზეთებში. მაგრამ ეს არ კმარა. საჭიროა საბჭოს მუშობას ფასების დაკლების დარგში ცოცხალი მოხსენებების საშუალებით მოსმენილ ლოდ ერთხელ მასა. საჭიროა მუშობის ამ ნაწილის შემოწმებაშიაც მიიღოს ამომრჩეველმა აქტიური და უშუალო მონაწილეობა.

გარდა ამისა საბჭოთა ხელისუფლება განსაკუთრებული ყურადღებას აქცევს მოსახლეობის გასამხედროობის საქმეს. საბჭოთა საქართველოს სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზებს შორის თბილისის საბჭოს აქაც პირველი ადგილი უნდა ეჭიროს. ეს მუშობა მხოლოდ ეხლა იწყება და ფართოვდება. თბილისის საბჭოს ექნება თავდაცვისათვის სამუშაო გეგმა და პერსპექტივები, მას აქვს უკვე ერთგვარი მიღწევებიც. ამ საკითხის გაშუქებამ საანგარიშო კამპანიაში საპატიო ადგილი უნდა დაიჭიროს. ამრიგად საანგარიშო კამპანიის ჩარჩოები საჭიროა უფრო გაფართოებულ იქნას საერთო სახელმწიფოებრივ საჭირობოროტო საკითხების ჩართვით და თბილისის საბჭოს ამ საკითხების გადაჭრისაკენ მიმართულ მუშობის უფრო ამომწურავი გაშუქებით.

თბილისის საბჭოს მაგალითის ამომრჩეველთან კავშირის განმტკიცების საქმეში უნდა მიბაძონ სხვა საბჭოებმაც. თავის მუშობის შესახებ დროგამოშვებით ანგარიშის ჩაბარება თავის გარდაუვალ ვალდებულებათ უნდა სცნოს თვითეულ ქალაქის თუ სოფლის საბჭომ. დღემდი ეს ბევრგან სრულად არ ხდები და, ბევრგან კი ანგარიშის ჩაბარება სურამოდგა უსისტემოდ, წინასწარ მოუბადებლად.

საბჭოთა უკანსაკელმა არჩევნებმა ერთხელ კიდევ ცხადჰყო რამდენად გაიზარდა მასის პოლიტიკური აქტივობა, რამდენად გაიზარდა ამომრჩეველთა ინტერესი საბჭოს მუშობისადმი. საბჭოებმა მასის ამგვარი განწყობილება უნდა მთლიანად გამოიყენონ თავიანთ პრაქტიკულ მუშობაში. ამის ერთ-ერთ საუკეთესო საშუალებას წარმოადგენს პერიოდულად ანგარიშის ჩაბარება, ჩატარებული მუშობის ამოცარიელური წინაშე გამოტანა და მაგალ ახალი დაკალების მიღება მომავალი მუშობის საწარმოებლად.

ფასების დაკლების კამპანიის შედეგები და შემდგომი ამოცანები

შრომისა და თავდაცვის საბჭოს დადგენილება უკეთებს ჯამს ფასების დაკლების კამპანიას, რომელიც 1 ივნისს დამთავრდა. ეკონომის სახ. კომისარიატის, სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, „ცენტროსოიუზის“ და სახელმწიფო საგეგმო კომისიის ციფრობრივი ცნობები საერთოდ მოწმობენ, რომ კამპანია წარმატებით დამთავრდა და რომ ამოცანა სამრეწველო საქონელზე ფასების 10 პროც. დაკლების შესახებ თითქმის სავსებით იქნა შესრულებული დანაშნული ვადაზე.

ეს შედეგები მიღწეულ იქნა არა უცად და არა შრომის დაუხარჯვავად. ფასების დაკლება ვვიხდებოდა მოკლე ხანში, რომლის განმავლობაშიაც აპარატი ძნელად ასწრებდა ახალ ნიადაგზე მოწყობას და რაციონალიზაციას.

აი, სწორედ აქ იჩინა თავი ამ კამპანიის უმთავრესმა და მტეალ მნიშვნელოვანმა შედეგმა — მომხმარებელ გლეხთა ფართო მასების აქტიობამ. ამ მასების მობილიზაცია იმდენად ძლიერი იყო, რომ კამპანიის დასასრულში სავსებით ნათლად გამოაშკარავდა მათი აქტივიზაციის ძალა.

არ შეიძლება ითქვას, რომ ფასების დაკლება მხოლოდ და მხოლოდ ზედართი ხარჯების შემცირებით და სამრეწველო და სავაჭრო აპარატის რაციონალიზაციით იქნა მიღწეული. ფასების დაკლება განსაზღვრული რაოდენობით მიღწეული იქნა ავრეთვე სამრეწველო და სავაჭრო დაგროვების, მოგების ხარჯზე.

აქედან შემდგომი მუშობის უმთავრესი ამოცანა — უნდა ვეცადოთ და მივაღწიოთ იმას, რომ თვითღირებულების შემცირებით არა მარტო გავამარილოთ სავსებით გასაცემი ფასების უკვე ჩატარებული დაკლება, არამედ შევქმნათ ავრეთვე რეზერვი შემდგომი დაკლებისათვის ისე, რომ ხელი არ ვასლოთ სამრეწველო დაგროვებას, რომელიც ამჟამად ინდუსტრიალიზაციის ძირითადი რესურსი ხდება.

შემდეგ, განვაგრძობთ რა სავაჭრო მოგების შემცირებას ცალკე საქონელზე, და ამავე დროს მთელ სავაჭრო სისტემაში, როგორც სახელმწიფო, ისე კოოპერატიულ სისტემაში უნდა დავსტოვოთ დაგროვების ის მინიმუმი, რომელიც აუცილებელია საქონლის გამტარებელი ქსელის ნორმალური განვითარებისათვის, მისი მომხმარებლამდე მიახლოებისათვის, საოლიოს მიყოფებულ ადგილებში განმტკიცებისათვის.

ფასების დაკლების კამპანიის შედეგად მუშათა და გლეხთა ფართო მასებმა ვაჭრობის სახ. კომისარიატის გამოანგარიშებით 1 ივნისამდე მიიღეს 120 მილიონი მან. მომჭირნობა, ხოლო 1 ოქტომბრამდე მიიღებენ 350 მილ. მან. მომჭირნეობას ამ თანხასთან შედარებით, რომელიც მათ უნდა მიეცათ საქონელში ფასების ძველი დონის მიხედვით. ეს არის ჩვენი პარტიის პოლიტიკის სისწორის საუკეთესო და რეალური მარეგენებელი მუშურ - გლეხური მასების ნივთიერი მდგომარეობის გაუმჯობესების სამში. წინაადმდეგ ოპოზიციის ცილისწამებისა და საყვედურისა პარტიამ ჩაატარა ეს კამპანია და მომავალშიაც აწარმოებს ფასების დაკლების პოლიტიკას, რათა ამ გზით ნამდვილად გაათუმჯობესოს მუშათა და გლეხთა ნივთიერი მდგომარეობა. ეს პოლიტიკა მასებმა სავსებით შეაფასეს და ამით აიხსნება მათი აქტივიზაცია წარსული კამპანიის განმავლობაში. ამანვე მიიყვანა ოპოზიცია სრულ კატეტუალია ცილმდე უმთავრეს საკითხში, რაც სავსებით ნათლად გამოაშკარავდა ოპოზიციის გამოსვლებში ცეკას და ცენტრალურ საკონტროლო კომისიის უკანასკნელ გაერთიანებულ პლენუმზე, როცა მას სხვა არაფერი დარჩა გარდა იმისა, რომ შეეცადა პარტიის მიერ მიღწეული წარმატებანი ამ დარგში თავის თავისთვის მიეწერა. ჩვენ ამ ჟამად მთელი ჩვენი ძალ-ღონე უნდა მივმართოთ ინმისაკენ, რომ არ გამოვეკიდოთ რაოდენობითი ეფექტებს, განვამტკიცოთ მიღწევანი ამ მმართოულებით და შევქმნათ რეალური პირობები ფასების დაკლების ამ ერთად-ერთი სწორი პოლიტიკის კვლავ გაგრძელებისათვის.

„პრავდა“

მოსკოვი, 18 აგვისტო.

მეაბრეშუმეობა ზუგდიდის მაზრაში

სამინდოს შემდეგ ჩვენი მაზრის გლეხის მეურნეობის ბიუჯეტში, თითქმის პირველი ადგილი უჭირავს აბრეშუმის პარკის მოყვანას. დიდსა და პატარას, ქალსა და ვაჟსაც, ეხალისება ამ კულტურის მოყვანა. იშვიათია ისეთი მეურნე, რომ ¼ კოლოფი ჭიის თესლი მაინც არ შეიძინოს. მოსაყვანად. მაგრამ, ხშირად გაიგონებთ, გლეხისაგან: „ღმერთმა ნუ ქნას აბრეშუმის ჭიამ აწი ჩემი „მამაკაცისაა“. ეს დღე, ღღე აბრეშუმის კარგი მოსავლისა, ქალების დამოუკიდებლობის დღეა. ხშირად შეხვდებით პარკის ოპერაციების დროს, რომ მამაკაცები მისჩერებიან თავიანთ ცოლებს და ეუბნებიან: „ქალო, ცოტა ფული მასესესხეო“. წელს ზუგდიდის მაზრაში, აბრეშუმის პარკის დამზადების საქმე ჩინებულად იქნა მოწყობილი აბრეშუმის ტრესტის მიერ.

ზუგდიდში აშენდა აბრეშუმის ჭიის ინკუბატორი, ოთხი ფანარი, ორთოვალიანი აგურის ნაგებობა 3.000 მან., აშენდა პარკის ტენიანობის ადგილი, ერთი ფარდული და ერთი გასახარისებელი შენობა ღირებული 6.000 მან., დაიდგა პარკის სახმობი ორი შენობა მექანიკური მოწყობილობით, ღირებული 19.000 მან., კაპიტალურად შეკეთდა ძველი ფარდული — 500 მან., ხობში აშენდა ერთი ახალი დიდი ფარდული, გაკეთდა ახალი ღუმელი და კაპიტალურად შეკეთებული იქნა ძველი ფარდული, რაც დაჯდა — 5.300 მან., ხეთაში შეკეთდა ძველი ფარდული 500 მან., ლიაში დადგმული იქნა ახალი ღუმელი და შეკეთდა ძველი ფარდული, რაც დაჯდა სულ 2.000 მან. დარჩელში შეკეთდა ძველი ფარდული და დადგმული იქნა ახალი ღუმელი, ღირებული 1000 მან. წალენჯიხაში აშენდა ახალი ფარდული, დაიდგა და შემოიღობა ახალი ღუმელი 7000 მან. ხაბუმეში აშენდა ახალი ფარდული, შეკეთდა ძველი და დადგმული იქნა ახალი ღუმელი—3000 მან. ნაფიჩხოვოში, აშენდა ახალი ღუმელი და შეკეთდა ძველი ფარდული—1000 მან. ჩხოროწყუში აშენდა ახალი ფარდული, შეკეთდა ძველი და დაიდგა ახალი ღუმელი 300 მან. ახუთში გატანილ იქნა ახალ ადგილზე ყველა ფარდულები, აშენდა ახალი ფარდული და ღუმელი 4800 მან. კირცხში აშენდა ახალი ფარდული, შეკეთდა ძველი ფარდული და ღუმელი 2100 მან. ახალბიღულში შეკეთდა კაპიტალურად ძველი ფარდული და გაკეთდა ღუმელი 700 მან.

სულ ახალ შენობების და მოწყობილობათა ასაშენებლად და ძველების შესაკეთებლად დაიხარჯა მიმდინარე წელს—55400 მანეთი. აბრეშუმის პარკის ოპერაციის ტეხნიკურ მხარეს წელს მიექცა განსაკუთრებული ყურადღება.

თავის-თავად ცხადია, რომ დამზადების კარგად მოწყობა ცოტა გავლენას ახდენს თვით აბრეშუმის მწარმოებლებზე. მაგრამ ამით როდი ამოიწურება ყველა ის ნაკლულოვანებანი, რომელთაც ადგილი აქვთ დღეს სოფლად.

წელს დიდი თანხა დაიხარჯება დამზადების ტეხნიკის სათანადოთ მოწყობაზე. არავის ახსოვს, ამდენი ფული დახარჯულიყოს ამ საქმეზე, არა თუ ერთი წლის განმავლობაში, არამედ ათეული წლების განმავლობაში. მაგრამ მოახერხა თუ არა ამან რაიმე ეფექტი თვით წარმოებაზე? თითქმის არავითარი.

წელს ზუგდიდის მაზრაში ჭიის თესლი დარგდა 500 კილოფიით მეტი. ვინმ მოსავალი პარკის მიმდინარე წელს. 23 პროც. ნაკლებია, ვინემ გასულ 26 წ. მაგალითად ნელი პარკი ზარშენ გლეხობისაგან იქნა მიღებული 29 ათასი ფუთი, ხოლო წელს 22 ათასი ფუთი. აქედან (ცხადია, რომ მარტო დამზადების კარგად მოწყობაში, როდი ყოფილა საქმე. აქ სხვა გარემოებასაც უნდა მიექცეს ყურადღება.

რატომ დაზიანდა წელს აბრეშუმის მოსავალი? ამის მიზეზი მდგომარეობს აგროდაუხმარებლობაში. აბრეშუმის ტრესტმა. როგორც საწარმოო ორგანიზაციამ ჩინებულად მოაწყო ნედლი მასალის დამზადების საქმე, ოღონდ ზეზე უკვე ესთქვით. მას ჩვენ ეტეტ ვერ მოვსთხოვთ.

ბევრი ამბობს წელს ამინდები იყო ცუდი და პარკი მიტომ გაფუჭდაო. არაა ეს მთლად მართალი, რატომ ორ მეზობელში ერთს მოუვიდა ხუთი ფუთი ერთ კოლოფში, ხოლო მეორეს ხუთი გირვანქა ამდენივე თესლში? განა ერთიც და მეორეც ერთ და იმავე ამინდში არ მუშაობდა? აქ ჩვენ საქმე გვაქვს შენ დეგ მოვლენებთან:

1) ჭიის ხუსტი მოვლა, 2) სალი ჭიის თესლის ნაკლებობა, 3) საკვები ფოთოლების ნაკლებობა და 4) ჭიის მოსაყვანი ადგილი ერთი ადგილია. ეს მიზეზები ჩაგრავდა მეაბრეშუმე გლეხებს წარსულში და დღესაც ის ჩაგრავს მას. ამ ნაკლულოვანებათა მოსაგვარებლად ჯერ არავითარი ნაბიჯი არ გადადგმულა, თუ არ მივიღებთ მხედველობაში თუთის ხის სანერგეს მოწყობას მაზრის ცენტრში.

ამ საკითხების მოგვარება ეხება მიწადმოქმ. სახ. კომისარიატს და სას.-სამ. ბანკს.

გლეხ-ქალმა არ იცის ჭიის საკვები ფოთლის დახარისხება, (ვინაიდან ძალიან ხშირად სოველი და ზამბალან დაფენილი ფოთლებით კვებავენ ჭიებს), არ იცის ნოტიო უხდება ჭიას თუ მშრალი. ერთი სიტყვით არ იცის ჭიის სათანადოთ მოვლა.

მეაბრეშუმეობის დარგში აგრო-დახმარების საქმე მიწადმოქმედების სახ. კომისარიატის ხელში უნდა იყოს, მაშინ ასე „ღვთის“ ანაბარად არ იქნება მიტოვებული აბრეშუმის ჭიის მოვლის საკითხი.

მეორე საკითხი ეს ჭიის თესლის ხარისხის საკითხია. დაკვირვებამ დაგვიმტკიცა, რომ ზუგდიდის მაზრაში საუკეთესო ხეირობს თვით ამავე მაზრაში დამზადებული ჭიის თესლი.

საჭიროა თესლის ის რაოდენობა, რომელიც დასჭირდება მაზრის და მის ახლო-მახლო რაიონებს, სახელმწიფოს მიერ მზადდებოდეს თვით ზუგდიდის მაზრაში. ხელმძღვანელობა და კონტროლი მიწადმოქმ. სახკომეტის ხელში უნდა იყოს, ამით თესლის საკითხიც მოგვარებული იქნებოდა.

მესამე საკითხია. საკვები ფოთლების ნაკლებობა, როგორც როოდენობით ისე ხარისხით. მართალია, აბრეშუმის ტრესტმა გააშენა თუთის ხეების სანერგე, მაგრამ ნერგები იმ რაოდენობასთან შედარებით, რომელიც ესაჭიროება მოსახლეობის უთვარგისობა. ეს მიზეზები ჩაგრავდა მეაბრეშუმე გლეხებს წარსულში და დღესაც ის ჩაგრავს მას. ამ ნაკლულოვანებათა მოსაგვარებლად ჯერ არავითარი ნაბიჯი არ გადადგმულა, თუ არ მივიღებთ მხედველობაში თუთის ხის სანერგეს მოწყობას მაზრის ცენტრში.

ამ საკითხების მოგვარება ეხება მიწადმოქმ. სახ. კომისარიატს და სას.-სამ. ბანკს.

ბინის უვარგისობა. ეს მიზეზები ჩაგრავდა მეაბრეშუმე გლეხებს წარსულში და დღესაც ის ჩაგრავს მას. ამ ნაკლულოვანებათა მოსაგვარებლად ჯერ არავითარი ნაბიჯი არ გადადგმულა, თუ არ მივიღებთ მხედველობაში თუთის ხის სანერგეს მოწყობას მაზრის ცენტრში.

ამ საკითხების მოგვარება ეხება მიწადმოქმ. სახ. კომისარიატს და სას.-სამ. ბანკს.

ბინა-ქალაქში ჭიის საკვები ფოთლის დახარისხება, (ვინაიდან ძალიან ხშირად სოველი და ზამბალან დაფენილი ფოთლებით კვებავენ ჭიებს), არ იცის ნოტიო უხდება ჭიას თუ მშრალი. ერთი სიტყვით არ იცის ჭიის სათანადოთ მოვლა.

მეაბრეშუმეობის დარგში აგრო-დახმარების საქმე მიწადმოქმედების სახ. კომისარიატის ხელში უნდა იყოს, მაშინ ასე „ღვთის“ ანაბარად არ იქნება მიტოვებული აბრეშუმის ჭიის მოვლის საკითხი.

მეორე საკითხი ეს ჭიის თესლის ხარისხის საკითხია. დაკვირვებამ დაგვიმტკიცა, რომ ზუგდიდის მაზრაში საუკეთესო ხეირობს თვით ამავე მაზრაში დამზადებული ჭიის თესლი.

საჭიროა თესლის ის რაოდენობა, რომელიც დასჭირდება მაზრას და მის ახლო-მახლო რაიონებს, სახელმწიფოს მიერ მზადდებოდეს თვით ზუგდიდის მაზრაში. ხელმძღვანელობა და კონტროლი მიწადმოქმ. სახკომეტის ხელში უნდა იყოს, ამით თესლის საკითხიც მოგვარებული იქნებოდა.

მესამე საკითხია. საკვები ფოთლების ნაკლებობა, როგორც როოდენობით ისე ხარისხით. მართალია, აბრეშუმის ტრესტმა გააშენა თუთის ხეების სანერგე, მაგრამ ამ ნერგები იმ რაოდენობასთან შედარებით, რომელიც ესაჭიროება მოსახლეობას, ეს ზღვაში წვეთია. პაწია სანერგე, რომელიც მოწყობილია მაზრის ცენტრში, არას გვშველის. რაიაგრონომების საშუალებით თვით გლეხთა მასა უნდა შეეცადოს, რომ ყოველ სოფელში მოწყობილი იქნას სანერგეები, რომ პრაქტიკული მეშუობაში თვით გლეხ-ქალი და ვაჟი ჩაებას. ესეც, რასაკვირველია, მიწადმოქმედების კომისარიატის ხელმძღვანელობით უნდა ხდებოდეს.

დარჩა ბინის საკითხი. ის ამხანად ასეთ მდგომარეობაშია. სამი თვის განმავლობაში, ე. ი. სხვამ ჭია პარკად იქცეცა დ მას გლეხი ბაზარზე გაიტანს, ის ესახლება სამზარეულო ბინიდან სასამინდეს ქვეშ ან ზოგ შემთხვევაში პირდაპირ მინდვრად. გადააქვს სამზარეულოს მოწყობილობა. თავის სამზარეულოს, კი ჭიას უთმობს. ის ბინა, სადაც გლეხი ცხოვრობს დღეკვანდელი პირობებში, აბრეშუმის ჭიის მოსაყვანად არ ვარგა არავითარ შემთხვევაში.

მეთამბაქოობის რაიონში ჩვენ სპეციალურ გრძელვადიან სესხს ვაძლევთ გლეხებს თამბაქოს სამრობი ფაფოფულების ასაშენებლად, ვინაიდან თამბაქოა მოგვა თუ არა სპეციალურ შენობაში ჩვეულებრივი შეუძლებელია. ასეთია აბრეშუმის მოვლის საქმეც. აქაც საჭიროა გლეხებზე გრძელვადიანი სპეციალური სესხის გაცემა, სპეციალური შენობების ასაგებად.

აი, ყველა ის საკითხები, რომლებსაც უნდა მიექცეს უმაღლესი საბჭოთა და პარტიელ ორგანიზაციების ყურადღება მომავალი საოპერაციო წლისათვის, რომ თავიდან აავშოროთ ის ნაკლულოვანებანი, რომლებიც გასაჭანს არ აძლევენ მეაბრეშუმეობის საქმეს, საერთოდ ჩვენში და კერძოდ ზუგდიდის მაზრაში.

ი. ჟვანია.

ჩან-კაი-შის ღალატის შედეგი

ხმებია, რომ სუნ-ჩუან-ფანის ჯარებმა აიღეს პუ-კოუ.—პანიკა ნანკინში

კომუნისტური და პროფ. ორგანიზაციების დევნის გაძლიერება უსანის ტერიტორიაზე

ნანკინის მოღვაწეების ჯგუფმა დელეგაცია გაუგზავნა ჩან-კაი-შის, რომელსაც სთხოვენ დაგრუნდეს

რუმინეთში დაიწყო გლეხების აჯანყება.—შეტაკებები ჟანდარმებსა და გლეხებს შორის

სუნ-ჩუან-ფანის ჯარების შეტევა

პუ-კოუს აღება

პეკინი, 17 აგვისტო. **გუშინ სუნ-ჩუან-ფანის ჯარებმა აიღეს პუ-კოუ** (ნახ კინის პარდაპარ, მდებარე იანცზის ნაპირზე). გენერალი ლი-ჩუან-ჟენი, რომელიც ჩან-კაი-შის გადადგომის შემდეგ დანიშნულია ნაციონალური ჯარების დროებით მთავარსარდლად, ეშზდება ნანკინს დასაცავად. **სამხრეთელებმა თან წაიყვანეს მდინარის მთელი ტრანსპორტი.** (აღს).

ულტიმატიური მოთხოვნილება

შანხაი, 18 აგვისტო. შანხაის საღამოს გაზეთები იუწყებიან, **თითქოს უკვე დაწყებულიყო მოლაპარაკება ნანკინის ჩაბარების შესახებ.** ცნობების თანახმად. **პუკოუს დაპერის შემდეგ, ჩრდილოეთელმა წარუდგინეს ნანკინს ულტიმატუმი ქალაქის ჩაბარების შესახებ, წინააღმდეგ შემთხვევაში იმუქრებიან, რომ ქალაქს ზარბაზნებს დაუშენენ** (აღს).

პანიკა ნანკინში

შანხაი, 18 აგვისტო. მემარჯვენე - გომინდანელთა გაზეთი „ჩაინა კურიერი“ უარყოფს ტოხოს საგენტოს ცნობებს, და ხმებს, რომელებაც მხარს უჭერენ უცხოელთა წრეები, ეუკოუს აღების შესახებ სუნ-ჩუან-ფანის მიერ. „ჩაინა კურიერის“ გადმოცემით პუკოუ ჯერ კიდევ ნაციონალური ჯარების ხელშია. პუკოუსთან ზარბაზნების სროლას, რომელსაც უცხოელების წრეებში ხსნიან, როგორც მოკმედებას ნანკინის წინააღმდეგ „ჩაინა კურიერი“ ხსნის, როგორც ნაციონალური არმიის აჯანყებული ჯარისკაცების განიარაღებას და დაწყნარებას.

მიუხედავად ამისა, უცხოელების წრეებში ამტკიცებენ, რომ პუკოუ სუნ-ჩუან-ფანის ხელშია, ნანკინს-კი ზარბაზნებს უშენენ დ მისი დაცემა აუცილებელია. უცხოელის პრესა სწერს, რომ ნანკინში პანიკა გამეფებულიდან ოთხ ან ხუთ დღეს ბანკიკა ბანკიერ ბანკიერ ბანკიერ

ღამის ცნობები

ვუიოლეიჩის დაპატიმრებისა და წამების გამო

ვენა, 17 აგვისტო. დაპატიმრებულ რეგენტ ფეოდორების ვეიოფეიჩის და კუოლეიცის მდგომარეობის გამოსაკვლევად, ბელგრადში ჩავიდა პრაგელი ვეიკლი ბარტიანაები რომელიც გაგზავნილი იყო თეთრ ტერორის წინააღმდეგ მებრძოლი ჩეხო-სლოვაკიის ლეგიონის მიერ. ბელგრადის პოლიციის სამმართველოში ნება არ დართეთ ბარტიანაებს ენახა ვეიოფეიჩი (ადს).

ბარტიშევის ბაღავლება

ვენა, 18 აგვისტო. ჩეხი ოფიციალი ბარტიშევიკი, რომელიც სამხრეთ - სლავიაში ჩავიდა ვეიოფეიჩის წამების ამბავის გასაგებად, პოლიციამ გაიძეა.

პოლიტპატიმრების განთავისუფლების სასარგებლოდ

ვენა, 18 აგვისტო. პროფესორების მთლიანნობის ხელის წერილებმა კომბატანტმა გამოაქვეყნა მოწოდება ავტორიის პროლეტარიატისადმი. კომბატანტი მოუწოდებს მუშებს გამოიყენონ მოლიტიკური პატიმრების განთავისუფლებისა და იეზოლის ამბების მონაწილეობის ანნიანტების მოთხოვნები.

ფიფფილოგების ზეგავლენით

ვენა, 18 აგვისტო. ინგლიოს ამბებთან დაკავშირებით დაპატიმრებულთა ფიალეთან ზიმშოლმა გამოაცხადა. ამის გამო ფიალეთ განთავისუფლეს. პოლიციამ მას აბრალებდა სრულის დაწყვეტის ოვლისის ამბების დროს. პროკურატურის ოფიციალური ცნობაზე ნათქვამია, რომ ზრალდებეა ფიალეს მამამთ არ დადასტურდა ანამ ბამენ მოიხსნა. ფიალესთან ერთად გაანთავისუფლეს კომუნისტი რუნერფოდრფერი, რომელსაც ზიმშოლთან ჭერნეთ გამოცხადებეა.

ბაი-ცზუნ-ჩი ემზადება ბაროლიპათეს

შანხაი, 18 აგვისტო. ოფუჭეიანან, ენოს სამხედრო ხელისუფლების მიერ სუჩეფოს რაიონში მომპარაგებული ორთქლმავალიოლის ეა ვაგონების დიდი რაოდენობა. ბეგრ მატარებლებიდან ეერეკეინან მგზავრებს, მატარებლებში ათავ სებენ სამხედრო პირებს და აგზავნიან შანხაიში. ეა ჩამოვიდა 5 მატარებელი ბაი-ცზუნ-ჩიხა ჯარისკაცებით, რომლებიც „მორჩილებიდან გამოვიდნენ". სხვა ცნობებით-კი ბაი-ცზუნ-ჩი აგზავნის თავის ჯარებს შანხაიში და ემზადება ბრძოლისათვის. ძალაუფლების ხელში ჩასაგებებით (ადს).

სტექიური უბედურება დელიჟანში

ამბ. აზბატიანი ნიაღვარის შედეგების შესახებ

ერევანი, 18 აგვისტო. სომხეთის ეკონომიურმა საბჭომ ამბ. აზბატიანსა ამიერ-კავკასიის დაწესებათა საგებლის თანამშრომელი ანნოა შემდეგი:

„დელიჟანში და მის მიდამოებში ნიაღვარი ოყო არაჩვეულებრივი სიძლიერის. მთებიდან ჩამოდოდეს ნამდვილი მდინარეები, რომლებმაც დააზიანეს ქალაქში 50 სახლი, 20 სასენი სავსებით დაზარეულია. დაიტეხა ორი ქალი და ერთი მოზეკებელი კაცი, რომლებიც ეყალმა წაიღო. ყველაზე უფრო დაზარალდა მოსახლეობის უღარიბესი ნაწილი, რომელიც საარდაგებში ცხოვრობდა. ბეგრ სახლებში წყალმა გიიტანა მცხოვრებთა მთელი ინვენტარი. ზარალი დაახლოებით უდრის 500.000 მანეთს, მაგრამ შესაძლებელია ეს თანხა ვაინკეცდეს უფრო დაწერილებით გამოკვლევის შემდეგ. ეკარიზეთის რაიონში, დელიჟანდან ჩრდილოეთით ნიაღვარმა საგრძნობლად დააზიანა ნაოესები".

დაზმარება დელიჟანს

ერევანი, 18 აგვისტო. სომხეთის ეკონომიურმა საბჭომ ამბ. აზბატიანსა მოხსენების შემდეგ, შეიიეშვა შემდეგი ღონისძიებანი დელიჟანში ნიაღვარისაგან დაზარალებულთა დასახმარებლად: ნება მიეცეს დელიჟანის სამმართო ალმასკომს გამოაცხადოს, თანახმად შრომის კოდექსისა, შრომის ბეგარა არა უფეტეს 5 დღისა თითო კაცისთვის, ნიაღვარის შედეგების სალიკვიდაციოდ; წინადადება მიეცეს ადგილობრივ ტრანსპორტის სამმართველოს, მოკლე ხანში, თავის ხარჯით შეაკეთოს გზატკეცილები და სხვა გზები, მხედველობაში მიიღოს ის ბარემოება, რომ დელიჟანს აქეს მხოლოდ ორი დღის საყოფი ფქვილის მარაგი; ეთხოვოს ამიერ-კავკასიის თავრომთან სასწრაფოდ გამგზავნოს ყარაკლისში რამდენიმე ვაგონი ფქვილი ქალაქის და მისი რაიონების ხელიჩიფნისათვის; წინადადება მიეცეს „სომხეთის ვაკრომას" სასწრაფოდ გადმოაგზავნოს დელიჟანში 500 ვაგონი ფქვილი; შეფასებული იქნეს მთავრობის სამეული, შინაგან საქმეთა სახკომის თავმჯდომარეობით და დაეკვლოს მას სტიქიური უბედურებით გამოწვეული ზარალის გამოკვეცა. (ადს).

ლიტვისა და ლატვიის ურთიერთობა

ცალენსის და ვოლდემარასის შეხვედრის მიზანი

კოვნო, 17 აგვისტო. „ლეტუა" აქვეყნებს ლიტვის გარეშე საქმეთა სამინისტროს შემდეგ ცნობას:

„ცალენსის შეხვედრას ვოლდემარასთან ნაბლად აქეს ორთავე სახელმწიფოსათვის საინტერესო ეკონომიური და პოლიტიკური საკითხების განხილვა, ასევთია—ურთიერთ მეგობრობის, არბიტრაჟის, მეფიეგზეობის კონვენციის, სანიტარიული კონვენციის და სოციალური უზრუნველყოფის საკითხი. (ადს).

საბჭოთა კავშირი

რუსეთი

დახმარება ფუალდიდოგბისაგან ზაზეარსულთან

**მოსკო	n**, 18 აგვისტო. საბჭოთა კავშირის საბკომსაბჭომ საქართველ სენო გადაწყვეტა ერთი ძალიერი მანეთი, „შორეულ აღმოსავლეთში წყალდიდობისაგან დაზარალებულთათვის ბაზარეულის აღმოსაჩენად. წინადადება მიეცა საბჭოთა კავშირის ფინანსკომს გადაწყვეტა რ. ს. ფ. ს. რესპუბლიკის ფინანსკომს—კიენება მიეცა გაიცეს საგარანტიო ბარათი 500.000 მანეთის, რ. ს. ფ. ს. რესპუბლიკის 1927—28 წლის ხარეზთაღირიცხვის ანგარიშში ბარათი უნდა იქნეს განაღებული 1927—28 წლის პირველ მეოთხედში (ადს).

პირველ დაკახმენისთანავეე

მოსკოwn, 18 აგვისტო. წყლის ტრანსპორტზე მომუშავეთა საკავშირო ყრილობამ, რომელიც ადიხოთა ამეიმდა, მიიღო სკ. პროფკავშირთის ცენტრალური საბჭოს მისამართით ძმაბრთვა, სადაც ნათქვამია:

„ეზოთა ვართ სკ. კომ. პარტიის (ბ) პირველ დაკახმენისთანავე აღუსდეეთ ოქტომბრის რეგიონიციის მონაპოვართა დასაცავად, ლენინის პირი ნარეკეს ხაზით".

ასლად პარეეულის კავ. ციკას 1-ლმ პლენუმზე ეკავშირის ციკას თავმჯდომარეთ ითრჩია ამბ. ბისტერეთი.

საბჭოთაკავშირის ეზეინგიზლითა ეზინიარული ფედერაციის კონგრესზე

მოსკოwn, 18 აგვისტო. მშენებელთა კავეში რომ ციკას პროზიდიუმმა თანხა ანაზეინ საფარნეკეთის და მისი ახალშენების მშენებელთთა კავშირის ეზინიარული ფეოდერაციის კონგრესზე, რომელიც ეეოდეგ ვიიხსენება ბორფთონ 25 ოქტომბრის, ეეგაზეინოოს, მშენებელთა კავშირის ციკას თავმჯდომარე ამბ. ბოგდანოფი (ადს).

დიდი წყალდიდოგბა

მოსკოwn, 18 აგვისტო. იმ დიდი ნიაღვრებისა კავკასიაში, რომელიც ადგილი ჰქონდეა 9 ალ 10 აგვისტოს ეფოალიფოსტოკის, ხაბაროვსკის და უსურიის ოლქებში, მდინარეები ძლიერად ადიდეფენ და ნაპირებიდან გადმოვიდეენ. წყალკალია 50 სოფელი და ნაოესები. დაიიეკა შინაური საქონლისა და ნაოესების. ეეიიეკა ეეინაურებულთა ეეფსოსა-სანაგვიანის მარაგი, გაფფეკებულია ოკანის ბარი ნაოესი ეეფსოფოსკოდან—ეეს ეაუზაფდა. დაზარალებულ ადგილების მცხოვრებელნი ეეკეთ მეტად მძიმე პირობებში იმყოფებიან. არის ადამიანთა მსხვერპლიც. უსურიის ხე-ტყის ქარხნის ბაზრიდან წყალებთა 200.000 მორი და 250.000 კუბიკური ფუტი დახერხილი მასალა. ქარხანა წყალნია. წყალკალია ბაკურეეი ქალაქი ბაკინი, რომელის ეეიიეკა 50.000 მორი.

სეფნინ; და არტემოვის ქვა-ნახშირის მაღაეროებში ეაკოლია მიწის ქეეშა ჩაკინა. გზა ლიანდაგი და წყალეფენია ხიდები. წყალმა დაანგრია ადგილთეე მაგალითის ნაწილი.

წაბანსკარ გამოაცარიებით მთელი ზარალი, რომელიც წყალდიდობამ თანხა სოფლის მოსახლეოთნის, ეეკინის, გზის ტრანსპორტს, ქვანაზარეთ და ხე-ტყის წარმოეთას და ადგოეეე გზა-ეეე

საბჭოთა კავშირის თავდაცვისათვის

განყოფილება „საბჭოთა კავშირის თავდაცვისათვის"

საბჭოთა კავშირი და მსოფლიოს დანარჩენი სახელმწიფოები ორი შეურიგებელ საზოგადოებრივ წყობილებას წარმოადგენენ, რაც უფრო მტკიცდება სოციალისტურ რესპუბლიკების კავშირი ეკონომიურად და პოლიტიკურად, მით უფრო აშკარა და მუურიელესი სახეს ღებულობს კაპიტალისტურ სახელმწიფოების მტრობა ჩვენდამი, რაც ჰქმნი. ომის საფრთხეს.

ბურჟუაზიულ გარემოცვის პირობებში, რომელშიც ჩვენ ვიმყოფებით, „საბრთალი" განისაზღვრება ყუმბარებით და ჯავშნოსნების რაოდენობით. ძველი თქმულება—თუ გსურს მშვიდობიანობა—ემზადე ომისათვისო—მთელი თავისი მნიშვნელობით ძალაში რჩება. საბჭოთა ხელისუფლებაც უკანასკნელ ხანებში განსაკუთრებულ ყურადღებას ჰქცევს მოსახლეობაში სამხედრო ცოდნის გავრცელების საქმეს. ამ მიმართულებით გადადგმულია პრაქტიკული ნაბიჯებიც. უკვე ერთგვარი მიღწევებიც არის. მოსახლეობის გასამხედროებისათვის მუშაობა სისტემატიურ ხასიათს იღებს, ის ხდება ჩვენი ყოველდღიური პრაქტიკული საქმიანობის განუშორებელ ნაწილად.

თავისთავად ცხადია, ამ დიდ საქმეში პრესამაც სათანადო მონაწილეობა უნდა მიიღოს. ის უნდა გახდეს თავდაცვისათვის მუშაობის კოლექტიური ორგანიზატორი. ამ მიზნით ჩვენ გადავწყვეტეთ გა-

სიტყვა თქვენ გეკუთვნით

მიმდინარე წლის ამბებმა განსაკუთრებული სიცხადით დადასტურეს, რომ მსოფლიო ბურჟუაზიას კიდევ არ აღელვა ხელი თავის განზრახვაზე ჩაახრ. ოს მუშებისა და გლეხების ერთადერთი სახელმწიფო მსოფლიოში. თუ ჩვენ ექვსი წლის განმავლობაში მშვიდობიანი შესვენება გვქონდა, ეს, რა თქმა უნდა, კიდევ იმას არ ნიშნავს, რომ „კაპიტალიზმმა შესაძლებელად სცნო მის გვერდით სხვა, სრულიად საწინააღმდეგო სოციალისტური შენებლობის სისტემის არსებობა. ჩვენ შესვენება გვქონდა იმიტომ, რომ მსოფლიო ბურჟუაზიამ. ჯერ კიდევ ვერ შესძლო საკუთარ ბანაკში არსებულ წინააღმდეგობათა აღმოფხვრა, რომ გიერთიანებული, მთლიანი ფრონტით გაილაშქროს მისთვის საზიზღარ სოციალისტურ რესპუბლიკების კავშირის წინააღმდეგ.

და თუ ეს ასეა, მაშინ განა დიდი კავშირის თვითეული მოქალაქე, ვალდებული არ არის, ყოველდღე მზად იყოს მოიგერიოს ჩვენი შეურიგებელი მტერი, დიაცვას ჩვენი სოციალისტური სამშობლო და ოქტომბრის რევოლუციის მონაპოვარი?

განა ვალდებული არ არის საბჭოთა კავშირის ყველა მშრომელი მზად იყოს ყოველ წუთს და ერთგულად შეასწავლოს სამხედრო საქმე მთელი მისი თანამედროვეობა სირთულით?

ამ თვალსაზრისით საბჭოთა კავშირის მთელი სამოქალაქო მოსახლეობის სწორადი გასამხედროება წარმოადგენს მორიგ, გადაუდებელ ამოცანას. ამ მხრით, უნდა იქნეს მიმართული საბჭოთა, პარტიული, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებისა და აგრეთვე თვითეული ცალკე მოქალაქის ყველა ღონისძიება. ამ საქმეში ჩვენმა პრესამ და პეროდიკულმა გამომცემლობამ უდიდესი რო-

თადარიგის მეთაურთა სამოსწავლო შეკრება

მუშურ - გლეხურ წითელ ჯარის, ან მეთაურებს გარდა, რომელნიც იმყოფებიან წითელი ჯარის რიგებში და აწარმოებენ წითელარმიელთა აღრიცვა-მომზადების საქმეს, ჰყავს კიდევ მრავალი ათასი თადარიგის მეთაურნი. ეს მეთაურნი ფლეს - დივიზიონ - ბატალიონ - ოროტ - ოროტ - ოროტ

ხელოვნური მორწყვა

საუბარი პროფ. პავლოვსკისთან

რამოდენიმე დღის წინათ თბილისში ჩამოვიდა მოსკოვის სახელმწიფო სამეცნიერო-მელიორატიული ინსტიტუტის ეკსპედიცია, რომელსაც ინსტიტუტის მიერ დავალებული აქვს ხელოვნური მორწყვის ცდების მოხდენა საქართველოში და სოხუმში.

გუშინ, თბილისში ჩამოვიდა ხელოვნური მორწყვის ცდების ხელმძღვანელი პაპლოვსკი. მასთან ერთად ჩამოვიდა ბ-ნ ლენინგრადის პოლიტეხნიკური ინსტიტუტის თანამშრომელთან საუბარში განაცხადა:

— უპირველეს ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს, რომ ხელოვნურ მორწყვას არაფერი საერთო არ აქვს ზეგიმის ხელოვნურად გამოწვევასთან. ღრუ ბლებიდან ზეგიმის ხელოვნურად გამოწვევის ცდები ჯერ კიდევ არ დას�ილებია ლაბორატორიულ მეზობიას არა მარტო საბჭოთა კავშირში, არამედ ამერიკაშიც, სადაც ამ მხრივ დიდი მუშაობა სწარმოებს.

რაც შეეხება ხელოვნურ მორწყვას, ეს უკანასკნელი ფართოდაა განვითარებული ევროპის ქვეყნებში, განსაკუთრებით გერმანიაში.

ხელოვნურ მოწყვას მიმართავენ იმაზე ადგილებში, სადაც ყველა ცოტაა და ძვირია. ხელოვნური მორწყვისათვის ხუთჯერ უფრო ნაკლები წყალია საჭირო. ვიდრე არსებული მორწყვის დროს. ადგილი არ აქვს მოსარწყავი ნაკვეთების დაჭაობებას.

არხებით მორწყვის დროს თითო ჰექტარ მიწისათვის ზაფხულის განმავლობაში საჭიროა 6—7.000 კუბ. მეტრი წყალი. ხელოვნური მორწყვის დროს წყალის ეს რაოდენობა ხუთჯერ შემცირებულია.

ხელოვნური მორწყვაში არსებობს ორი წესი: მორწყვა წრეების მიერ და მორწყვა პირდაპირ ხაზზე. ჩვენი ინსტიტუტის ექსპედიციის მიზანია გამოიკვლევა იმისა, თუ რომელი წესი უფრო უდგება ამიერ - კავკასიის პირობებს.

ამიერ - კავკასიის გარდა, ასეთივე ცდები მოხდენილი იყო დონის ოლქში და თურქესტანში, სადაც ძალ დადებითი ნაყოფი გამოიღეს. ამ ცდების მიხედვით შემდგეში შემუშავებული იქნება ხელოვნური მორწყვისათვის საჭირო ბაზრატების ტიპი, რომელთა დამზადებასაც შეუდგებიან საბჭოთა ქარხნები.

ჯერ-ჯერობით ეს ამბავები შემოგვაქვს გერმანიიდან.

გერმანელი ჟურნალისტები თბილისში

გუშინ, საქართველოს სამხედრო გზით კისლოვოდსკიდან თბილისში ჩამოვიდენ გერმანელი კომენსტი - ჟურნალისტები: „ოტტო ფინე"-ს რედაქტორი ამხ. **შტაინეკი**, „ოთოს ეხო"-ს რედაქტორი ამხ. **ენოტ** და „არბეიტერ ცეიტუნგ"-ის რედაქტორი ამხ. **მეფე**.

ამხ. შტაინეკეი ეხლა მეორეთ ჩამოვიდა თბილისში. ის შარშან ახლდა გერმანიის მუშათა მეორე დელეგაციას, რომლის სახელითაც ის მოხსენებლად გამოდიოდა გერმანიაში დაბრუნების შემდეგ სხვადასხვა წარმოებების მუშების კრებებზე.

გერმანელი ამხანაგები ამჟამად ისვენებენ კისლოვოდსკში და ესენტუკში. თბილისში ისინი ჩამოვიდენ ქალაქის გასაცნობად.

მათთან ერთად ჩამოვიდა მოსკოველი ჟურნალისტი და ლიტერატორი ამხ. **ტოოკლიეკი**.

ღღეს, ნაშუადღეგის 4 საათზე, გერმანელი ამ ხანაგები მიემგზავრებიან ისევ კისლოვოდსკში.

რკინისგზეგზე

ნავთსადენის გადაკეთება

ბაკო - ბათომის ნავთსადენის გადასაკეთებელი სამუშაოები გაძლიერებული ტემპით მიმდინარეობს. სადგურ სალოლაში არსებული ყველა ორთქლის გამომმუშავებელი მანქანები აღებულია, შეკეთებულია და გადგმაზვინილია ევლაზში.

ამჟამად ცალკე სადგურებში სწარმოებს სარკკელების დამზადება დიზელების დასადგამათ. ყველა ზელები დაკვეთილი აქვს სახელმწიფო მექანიკურ ქარხანას, რომელიც მათ ჩაბარებს ყველა სადგურებზე 1928 წ. 1 ოქტომბრისათვის. ამავე დროისათვის დაიდგმება საქანაგი მანქანები, რომლებიც დაკვეთილი აქვს ს. ს. რ. კ. „მაშინონტრესტს".

მთავარ ნავთსადენის მილის შეკეთებას ამჟამად აწარმოებს მშრომელთა 15 არტელი შემდეგ ადგილებში: ალიკამაულ - სალიოის, მალაი-კიოროკაჩის და გრაკალ - ხაშურის შუა.

სადგ. ბაკოში და ზესტაფონში სწარმოებს მუშაობა ნავთსადენის მილის შესაკეთებლად.

ნავთის მიმდები სადგურები ბაკოში გაფუმბული იქნება და ნავთის მიღება იწარმოებს უშუალოთ „აზნავთონ"-ს აუზებიდან.

ავანსები

გზათა კომისარიატმა აცნობა ა.-კ. რკ. გზ. გამგეობას, რომ თანახმად შრომისა და თავდაცვის საბჭოს დადგენილებისა, ყველა სატრანსპორტო ორგანიზაცია განთავისუფლებული არიან სამრეწველო ორგანიზაციათაგან დაკვეთების ჩაბარების დროს ავანსების მიცემისაგან.

ქრონიკა

მოსკოველ ამხანაგების ჩამოსვლა

გუშინ, საქართველოს სამხედრო გზით თბილისში ჩამოვიდენ სრულიად ოფესეის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის წევრი ამხ. ვ. ს. **სფრონოვი**, მოსკოვის საბჭოს წევრი ამხ. ს. ბ. **მინაიჩენკოვი** და სა.-კ. კ. (ბ) მოსკოვის წოთელ - პრესის რაიონული კომიტეტის საოცგანიზაციო - განმანაწილებელი განყოფილების გამგე ამხ. პ. ა. **ვალენინი**.

შრომის და თავდაცვის საბჭოს კომისიის ჩამოსვლა

გუშინ, თბილისში ჩამოვიდა საბჭოთა კავშირის შრომის და თავდაცვის საბჭოს მიერ ამიერკავკასიის მუშამბეობის რაიონების გამოსაცდელად გამოყოფილი კომისია ამხ. **კოსარევის** და **ბასლოვის** შემადგენლობით.

ზოოტექნიკური სადგური

მიწადმოქ. სახ. კომისარიატმა დაამტკიცა თბილისში ზოოტექნიკური სადგურის გახსნის გეგმა. სადგურის მოწყობა განხრახულია ყოფ. სასულიერო სემინარიაში. ზოოტექნიკურ სადგურის დირექტორად მოწვეულია პროფ. **ჯანდიერი**.

მეფენახეთა არტელი

ბასელ თეკუმ სოფ. რუისპირში, ბუშატში და ვარდისუბანში (თელავის მაზრა) მოიწყო მეფენახეთა არტელები; არტელების მიზნია ფილოსერისისაგან განადგურებულ ენეახების აღდგენა. ამ არტელებს ხელმძღვანელობს უწრეს მოწსახეთი ადგილობრივ აგრონომენტების საშუალებით.

თბ. აღმასკომები

◄ „ბოსანელის დღე". ამხ. აღმასკომის საალგილ - მამელო განყოფილება შემოდგომაზე მაზრაში აწყობს „ბოსანელის დღეს".

◄ **მესაკონლეთა ამხ-ბა.** ქვემო - ეფრონში თბ. აღმასკომის დახმარებით დაარსდა მესაკონლეთა ამხ-ბა.

◄ **სიძველთა გამო საშიშ შენობებიდან გამოსახლება.** თბ. აღმასკომი ამჟამად აწამებენ ძველ შენობებიდან მდგმურების გამოსახლებას.

◄ **კირის ქარხანა.** ადგილობრივ მრეწველობის განყოფილებამ გადაწყვიტა ძველნი ოთახის ახალი კირის ქარხანა.

◄ **სახალხო ფეხბურთლების დასაკვადან** 1927—28 წელში აღმასკომი დახარჯავს 191,772 მანეთს.

◄ **ხიდების შეკეთება.** თბილისის ხიდების შესაკეთებლად აღმასკომმა დაგადსო 100.000 მანეთი.

◄ **სოციუზრუნველყოფისა და შრომის** დასაცავად მომავალ საანგარიშო წელში აღმასკომი გაიღებს 300.000 მანეთს.

◄ **ვერის ხიდის შეკეთება** დამთავრდება ამ თვის ბოლო რიცხვებში.

შრომის კომისარიატში

◄ **უმუშევართათვის** ქუთაისში ეწყობა ხეტყეა ქარხანა.

◄ **ტყავტრესტში** მომუშავეებს სამსახურიდან მოხსნის შემთხვევაში შრ. კომ. დადგენილებით მიეცემათ გაძლიერებული სალაკვადაცო ჯიღლები.

◄ **შრომის კოლექტივებში** შრომის პირობების გასაუმჯობესებლად გამოიყო ცალკე კომისია.

◄ **სატარიფო-საკონფლიქტო** კომისიის დად გენილება, ამა თუ იმ საქმეზე, გასაჩივრებული შეიძლება ერთს მხოლოდ შრომის პროკურორს საშუალებით

საბინაო მშენებლობა

◄ **ხალხების შეკეთების საქმის გასაძლიერებლად** თბ. აღმასკომმა დაადგინა გაამლიერონ ეროკეთებიანი სესხის გაცემა სახლის მეპატრონეებზე.

◄ **საადმშენებლო კოოპერაცია.** საბინოო მშენებლობის დამხმარე კოოპერატივ დაეკვალი ინ... ! საჭირო ზომები და შეკმნის შეიდგამთანანი ბრიგადები დაბალი ხელფასის მქონე მუშა-მოსამსახურეთა საადმშენებლო კოოპერაციაში ჩა საბმელად.

◄ **5 წლიანი გეგმა.** აღმასკომი შეუდგა თბილისში საბინაო მშენებლობის 5 წლიანი გეგმის შედგენას.

◄ **საბინაო ქირა.** თბ. აღმასკომმა დაადგინა მიიღოს გადამჭრელი ზომები საბინაო ქირის დაგალიანებათა წინააღმდეგ.

შრომის ბირჟაში

◄ **ღამის გასათვალი სახელი.** შრომის ბირჟამ გადასწყვიტა შრომის ბირჟასთან მოაწყოს ღამის გასათვალი სახელი უმუშევართათვის.

◄ **გამოცდები.** უმუშევრების სპეციალობის და ცოდნის გამოსაკვლევად შრომის ბირჟამ გადასწყვიტა მოახდინოს უმუშევართა გამოცდებისათვის.

◄ **შრომის ბირჟის გარეშე** უმუშევართა მიღებისათვის, შრომის ბირჟამ დაადგინა აღძრას შუამდგომლობა აღმინისტრატიულ სასჯელის შემოღების შესახებ.

◄ **სპეციალური კურსები.** სპეციალობას მიკლებული უმუშევართათვის შრომის ბირჟა ხსნის სპეციკურსებს.

სახალხო განათლება

◄ **კოოპერატიული სპეციალური კურსები** წელს დაამთავრა 252 კაცმა.

◄ **სახავშვო ბაღებიდან** პირველ ჯგუფებში ბავშვები მიიღებენ უნდა იქნენ არა ნაკლებ 7 წლისა.

სხვა და სხვა

— **ღღეს, 19 აგვისტოს** წყალსადენის მთავარ ინენერმა, დიასპიძემ კაბინეთში (პასაჟეთის ქ. 1) მოსკოველ ჩამოსულთა პროფესორი **გოროვიც - ვლასოვა** გააკეთებს ბოსტნეულის წვიმის წყალის აკტიური სილით გაწმენდის შესაბამებ, ხოლო პროფესორი **ოზეროვი** წყალსადენის ანალიზების ქიმიურ შემადგენლობის ფოიმულებად ჩამოსახმის შესახებ.

შემოსავლები

◄ **სასახლის სახტბერობა** 17 აგვისტოს შეიპარენ ქურდები ლეონიდ შამბუროვი და ალექსანდრე ეოროვები.

◄ **ზემელის აფთიაქთან** ტრამვაის ლოდინში საშა ნაკუკინის ჯიბიდან ამოაცალეს 68 მანეთი.

◄ **ქურდობა.** 18 აგვ. ნიკოლოზის ქ. 89 გაქურდეს ვასილ ჩეკინის ბინაა, წაიღეს სხვადასხვა საოჯახო ნივთები.

ამავე ღღეს ამავე ქუჩაზე (№ 98) გაქურდეს შალვა ინაფოის ბინა. წაიღეს 150 მ. ნიკეთები.

◄ **ახალ ბაზარში** გორის მაზრის მცხოვრებს ალეხს ავეტიკ ნონაკაშვილს ჯიბიდან ამოაცალეს ეს საფფულ სხვადასხვა საბუთებით და ფულით.

◄ **ვისია ქამარი.** სიღნაღის სამხედრო მილიციის სამხედრო განყოფილება აცხადებს, რომ მილიციის ეიმ ნაპოვნი ერთი შალიანი ეერ-ცხლის ქამარი. პატრონმა უნდა მიაკითხოს სიღნაღში მილიციას სათანადო საბუთების წარდგენით.

ხელოვნება

სიმფონიური კონცერტები

დიმიტრ ჩერნიახოვსკის გასტროლები

(14 აგვისტის კონცერტი)

არ შეიძლება კარგად შერჩეულად ჩაითვალოს დირიჟორ ჩერნიახოვსკის პირველ სიმფონიურ კონცერტის პროგრამა, არც შინაარსის და არც ინტერესის მხრივ. მოსაღერესი იყო, რომ ჩერნიახოვსკამ თბილისის აუდიტორიას თავს გააცნობდა უფრო სერიოზული და შინაარსიანი ნაწარმოებებით. კადეგეკე რომ ჩაეთვალოთ ჩაიკოვსკის პირველი სიუიტა და მისი სლავიანური მარში სერიოზულ სიმფონიურ ლიტერატურის ნაწარმოებებად, არავითარი შემთხვევაში არ შეიძლება შეტანილ იქნას სერიოზულ კონცერტის პროგრამაში ლისტის „მოგზაურები რუსეთში" და შუბერის პოეტიდიები და პოლონეზის საორკესტრო გადამუშავება. ჩაიკოვსკის სიუიტა არის ეროთ-ერთი უადილი მისი ნაწარმოები. მას, რა თქმა უნდა, ახასიათებს მშვიენიერი ინსტრუმენტოგება, და მესამე ნაწილში —გოზეუნა-მახეილოობა, მაგრამ ძალიან განსხვავდება ჩაიკოვსკის იმ ნაწარმოებთაგან, რომლებიც მან შექმნა თავის შემოქმედების უფრო მომწიფებულ ხანაში. სლავიანური მარში ტეხნიკურ გადაჭიმულობათა გამო ლოგა-ალოგ გადაკეთებულია ჩერნიახოვსკის მიერ. მარშის შესრულება ვერ ამაოოლეს ავტორის მხატვრულ ფარგლებიდან. ჩერნიახოვსკის, გადამუშავება მოხდენილია. შოპენის ნაწარმოებნი მთლიანად დაწერილი ორიგინალურად და მხოლოდ ვლაზუნოვისთანა მარჯვე ხელოვანს შეუძლია სრულხმოვანად გადმოსცეს ორკესტრის შესრულებაში შოპენის ნაწარმოებნი, სანდგარიში სალამბუ ამას ადგილი არ ჰქონია, განსაკუთრებით პრელუდიების შესრულებაში.

ეჭეს გარეშეა, რომ ჩერნიახოვსკი ფრიად ფუნაკალური და გამოცდილი დირიჟორია, მას აქვს ლამაზი ფრაზირებისა, გამეჯერებელი ბგერა, ფერადოვანი მუსიკალური ფანტაზია.

სოლისტად გამოსული ალექსანდრე დოლუხანოვი თავისი ნიჭით ერთ-ერთ პირველთაგანად თვლეგდა კოსსოვატორიაში. მართალია მასში სრანს გამსაკუთრებული ნიჭი უფრო პიანინოსია, ვიდრე კომპოზიციის დარგში, მიისი პიანინატური ნიჭი სავსებით გარკვეულია კომპოზიციის დარგში ი კი ჯერ-ჯერობით მას აქვს მხოლოდ ცდები. რახმანინოვის კონცერტი მან ტეხნიკურად ძლიერ კარგად შეასრულა, ახალგაზრდა პიანისტს აქვს მისი ასაკისთვის არაჩვეულებრივი ტეხნიკა. ლამაზი ბგერა, მაგრამ რახმანინოვის კონცერტი მოითხოვს მეტ ინტიოციას და ინდივიდუალურ მხატვრულობას (ფრაზი, დინამიკა, მელოდიის ინიციმენ). ძალიან საინტერესოა დოლუხანოვის პოემა პოლონსკის ლექსზე „არწივი და ბგერა"; ახალგაზრდა კომპოზიტორი ჩინებულად ფარულებს მას. ალექსანდრე დოლუხანოვი ფრიად დიდ იმედებს იძლევა. ბუსიკალურად შესრულეს ლისტის ნაწარმოები კიბელნიკოვმ და ტატ ვალმა, შშვენიერი იყო ორკესტრის აკომპანიმენტი კარდაშვილის ხელმძღვანელობით.

ჯ. ბ.

—:—

საბჭოთა მუშაკების კლუბში

საბჭ. და სავაჭრო მუშაკების პროფკავშირის საზაფხულო კლუბში მიმდინარე კვირა ჩატარდება შემდეგი პროგრამით:

19 აგვისტოს, პარასკევისათვის, მოხდება თეატრ **„ეთიელი ზოლტის"** გამოსვლა (ახალი პროგრამით), კინო მოეცდინზე — ახალი სურათი.

შაბათს, 20 აგვისტოს, ღიია ესტრადაზე გაიმართება **„ოუმორისტების კონკურსი"** მონაწილეობას მიიღებენ **არკადინი, გრიდოვი, მარმელადოვი, ვირშინინი.** თეატრში კონცერტი სახ. ორატისტების მონაწილეობით.

კვირას, 21 აგვისტოს, გაიმართება **ვიქტორინა კრიგერის** 1-ლი გასტროლი.

სახალინგრეფვში

— **სურათი ხვანების ცხოვრებიდან.** სახალინგრეფვის დიგალებით ს. ტრეტიაკოვი გაეგზავნა ზენო - სვანეთში სვანების ცხოვრებიდან კინო - სცენარის დასაწერად.

— **„ოვოდ".** რეჟ. კ. მარჯანიშვილი შეუდგა სურათ „ოვოდ"-ის გადადგმას. სურათის გადაღება უმთავრესად იწარმოებს ამასთუმნის და ბა თომის რაიონებში.

— **„დაბრუნება".** სახკინმრეწვამ მიიღო დასა დგმელად ე. მდივანის სცენარი „დაბრუნება".

— **„ელინა".** რეჟ. ნ. შენგელაიას ხელმძღვანელობით ჩენრეთში გაეგზავნა კინო ეკსპედიცია ახალი სურათის „ელინა"-ს გადასაღებად. მთავარ როლებში: კ. ანდრონიკაშვილი, კ. ყიარალიშვილი, ალ. ამედიაშვილი.

— **„ორთქლმავალი № 1000".** რეჟ. პუში შეუდგა ახალი სურათის „ორთქლმავალი № 1000"-ის გადაღებას. სცენარი ს. ტრეტიაკოვის.

ღღეს კინოებში

— **აპოლოში** — „ძველ ცხოვრებისაკენ".
— **დარბაზში** — „ეშმაკი ქალაქში".
— **ეთერში** — „ოკეანეს მონები".
— **არფასტოში** — „ოკეანეს მონები".
— **პალასში** — „ეულელ".
— **ოდეონში** — „მისი ცხოვრება".
— **მინიონში** — „ყვითელი პრინცი".

ბიბლიოგრაფია

კარლო კალაძე. „რჩეული ლექსები". სახელგამი—1927 წელი.

კარლო კალაძე ახალგაზრდა პოეტია, რომელსაც მკითხველი მასსა ნაწილობრივ უკვე იცნობს. თავის შემოქმედების პირველ წლებში კალაძე გარკვეულად კომპოზიმორული პოეტი იყო, ხოლო შემდეგ **განურჩეველ თემატიკაზე** გადადგა, რამაც მასში იდეოლოგიური რყევა და მოიწვია.

სარენცენზიო კრებულში განსაკუთრებულ ყურადღებას (იდეურ დაქანების მხრივ) **„ახალი ალმოსავლეთის"** იპყრობს.

რა აღელვებს თანამედროვე პოეტს? საითკენ ანა კომკავშვილ ქ. კალაძის გულს ყური მიაყრობილი? ალმოსავლეთის მრავალმილიონიანმ დამონებულ ფენებმა? ეს თქვენ ნუ ეგეგმა, ეროვნულ ინტერესებმა? ინდოეთის, ეგიპტის სოციალ-პოლიტიკურ ვითარებისაკენ, ან ინდოეთ-ევროპეთ ჩინეთისაკენ? —არა. თურქმე სპარსეთის ერთ მეგარდნილ პროვინციაში (ფეოდალნი) რომელნიმე ათეული მუსულმანი ქალ თვალი აცხოვრობს... „...ბეკეოლა თურმე სხვა ძმა,—ზანის მხურვალე ქვიშაზე და ცამელი, ოთ-ბარიც ესმოდა ზეკეთ!" ეს თქვენ ხარო, **„შორეულ ფერეიდანის ქართველები, ლექსი თქმულია თქვენს შესახებ.—ეს ლექსი მოგიზმიზთ თქვენ** (ეპიგრაფი) პოეტი მათ ისტორიულად უყიგიის, მოუხმობს: „აკრიბეთ ეროვნა ბოდა-ნაბადი, დასტიეთ ფერეიდანი და... „სხარეთელ ბანდასანლეთო".

თუ დარჩა გულში როგორც ჭრილობა
ხსოვნა შორეულ საქართველოსი
სანამ ხარობენ ჩვენი ფესვები
ძალუმი ლტოლვა ნუ იმდეფარეს
ხარსეთის ველებს გადმოუარეთ

დაგიშრეს ძოძუ მშობელო მიწავ,
საყვარელ დედაო თუ ვერ ეგარგო".

ნუ თუ ესაა ჩვენი ეპოქის გაწყობილებანი? ჩვენი ეპოქის ძირითადი თემა. ხომ სოციალისტური ინტერნაციონალიზმია, ეს რასაკვირველია ამას ვიტყვ ნიშნავს, რომ თანამეგზეოვნე მეგზურანი ოშეიალოდ ბოლოოდ ახლად აგებულ თუ ეკლ ქარხანაზე სწერდეს და სხვა, არაფერ იმას, რომ ფეოდალი თანამეგზეოვნე მეგზეოვნეს ეპოქის ეროვნულ ინტერესებს, ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებს ეროვნულ ინტერესებ

ეროვნულ ინტერესებ ეროვნულ ინტერ

ეროვნ

ეროვ

ეროვ

ეროვ